

Arbetsförmedlingen uppmanas att köpa coaching för 1 100 miljoner kronor, vilket ska räcka till 27 500 coachplatser i genomsnitt under 2009. Det ställer stora krav på att tjänsterna köps av seriösa aktörer så att skattepengar används effektivt.

Se upp för coacher som inte håller måttet

Regeringens stimulanspaket ökar Arbetsförmedlingens möjligheter och uppdrag att upphandla kvalificerat stöd till nyarbetslösa nästa år. Arbetsförmedlingen uppmanas att köpa coaching för 1 100 000 000 svenska kronor, vilket ska räcka till 27 500 coachplatser i genomsnitt under 2009. Efterfrågan på coaching kommer att öka dramatiskt genom stimulanspaketet och genom behoven av omställning på arbetsmarknaden i finanskrisens och konjunkturnedgångens spår.

Mängden varsel om uppsägningar som Arbetsförmedlingen fått in den senaste tiden är ett tydligt tecken, trots att många småföretag inte är skyldiga att varsla. Behoven av coaching är därför ännu större än vad varslen speglar. Risken för lycksökare på coachmarknaden riskerar att öka när efterfrågan går upp så mycket.

Tillsammans med köpen från Arbetsförmedlingen och de köp som trygghetsaktörerna, Trygghetsrådet TRR, Trygghetsfonden TSL och Trygghetsstiftelsen TSN gör, växer marknaden från mindre än 1 miljard kronor 2008 till över 3 miljarder nästa

Lars Sjöström

Arbetsmarknads konsult
fd. direktör inom
Arbetsförmedlingen

”Behoven av coaching är ännu större än vad varslen speglar.”

år. Det vill säga en ökning med närmare 500 procent.

Arbetsförmedlingen och trygghetsaktörerna måste som vanligt vara mycket kvalitetsmedvetna vid sina affärer. Och branschen, det vill säga, bemanningsföretagen, bör ta ett gemensamt initiativ och kvalitetsansvar. Annars riskerar regeringen och trygghetsaktörerna att få svag avkastning på skattemedel och avtalspengar som går åt till dessa köp. Det svagare efterfrågeläget på arbetsmarknaden som väntas för de närmaste åren understryker också vikten av höga krav på kvaliteten i coachingen för att den ska leda till resultat.

Alla branschföretagen bör införa särskild utbildning för sina coacher och ge varje coach ett kvalitetsintyg som verifierar kompetensen. Köparna bör ställa krav på leverantörerna att garantera coachernas kvalitet genom att bara efterfråga tjänster från kvalitetssäkrade coacher.

Arbetsförmedlingen har hittills varit rätt ensam om att matcha arbetslösa personer mot arbetsgivarnas efterfrågan på arbetsmarknaden. Trygghetsaktörerna har köpt tjänster i begränsad

omfattning av privata aktörer eftersom konjunkturen har varit het och behovet av omställningsstöd relativt litet.

Under 2008 har läget förändrats rejält. Arbetsförmedlingen har börjat köpa förmedlingstjänster av privata arbetsförmedlingar, så kallade kompletterande aktörer, och trygghetsorganisationerna har mångfaldigat sina köp av omställningsstöd de senaste månaderna i takt med att varselalen skjutit i höjden till 1990-talsnivå.

Regeringen ökar på efterfrågan, vilket är fullt motiverat, genom mer resurser i stimulanspaketet. Pengarna ska användas till ”förstärkt matchningsverksamhet genom upphandling av coachningsinsatser för ett tidigt och individanpassat stöd till dem som blir arbetslösa”.

Arbetsförmedlare inom den offentliga Arbetsförmedlingen går igenom en omfattande utbildning innan de sätts in i förmedlingsarbetet och innan de får kvalificerade uppgifter att coacha människor som är eller riskerar att bli arbetslösa. Godkänd utbildning är ett krav för att man ska få möta och arbeta med personer som är i den sköra situation som arbetslöshet innebär.

Det gäller att vara både empatisk och resultatriktad på samma gång och det gäller att se de arbetslösa människornas styrkor, utvecklingsbehov och förväntningar om stöd.

Att ladda in så mycket resurser i marknaden som nu sker ställer stora krav på köparna och på de seriösa leverantörerna. Erfarenheter från tidigare expansion av arbetsmarknadspolitiska insatser visar att mindre nogräknade leverantörer tenderar att komma fram ur vråna och se dagens ljus, till exempel när köpen av arbetsmarknadsutbildning volymexploderade i början av 1990-talet.

Bemanningsföretagens organisation har tidigare visat stark vilja till ordning och reda genom att ställa tydliga krav på auktorisation för sina medlemsföretag. Senast visade organisationen prov på kurage när den utslöt bemanningsföretag som ville verka, men inte registrera sig i Sverige och som därigenom skulle ha skaffat sig orimliga konkurrensfördelar.

Nu bör organisationen se till att medlemsföretagens coacher är kvalitetssäkrade och att de som köper coachtjänster kräver garantier om det.